

Elevenes bedriftshelsetjeneste

TEKST

Bjørnar Olsen

PUBLISERT 5. juli 2013

Skolehelsetjenesten er elevenes bedriftshelsetjeneste. Men uten krav om jevnlig kontroll, og med et tilbud som knapt er tilgjengelig på mange skoler. Og som i bedriftshelsetjenester flest er det ikke det psykiske som betones.

I valgprogrammene til de ulike partiene leser vi derimot om viktigheten av å styrke skolehelsetjenesten, og ikke minst at psykisk helse skal få større plass i tilbudet. Fra noen tilfeldig valgte valgprogram sakser vi at «skolehelsetjenesten må bli bedre og mer tilgjengelig for elevene, og det bør trekkes inn flere yrkesgrupper som psykologtjeneste» (KrF); man må «styrke skolehelsetjenesten og øke innsatsen mot mobbing og sosial isolasjon» (SV); tjenesten må «rustes for forebyggende arbeid, særlig for bedre psykisk helse og mot fedme» (Ap); man må «bygge ut det psykiske helsetilbudet for barn og unge, med vekt på både lavterskeltiltak i helsestasjoner og skolehelsetjeneste» (H).

Skolehelsetjenesten ble også trukket frem av helseminister Jonas Gahr Støre da Folkehelsemeldingen ble lagt fram i april: Det er helsestasjonsog skolehelsetjenesten som er spydspissen i det forebyggende arbeidet for barn og unge, sa han, og lovet kommunene 180 ekstra millioner til skolehelsetjenesten. Verken Støre selv eller noen andre politikere mener at dette er nok, men regjeringen fremhever det som en god start.

I et valgår er det lett å bli skeptisk. For politikerne lovte det samme for fire år siden. Før valget i 2009 spurte Psykologtidsskriftet partilederne hvordan deres partier ville fremme elevenes psykiske helse (se «Fra arkivet» på side 703). Nær alle partiene trakk frem skolehelsetjenesten. Med en så bred politisk støtte burde det være en smal sak å bygge en skolehelsetjeneste med nok ressurser og kompetanse til å adressere de unges psykisk helse. Men først i år loves det 180 millioner, et beløp som gir 300 nye helsesøsterstillinger – ikke all verden når Helsedirektoratet mener det mangler 1550 årsverk på helsestasjonene og i skolehelsetjenesten. Og ikke all verden når halvparten av frafallet i videregående skole berører psykisk helse, når 15 til 20 prosent av de unge sliter med psykiske helseplager, når 40 000 barn hver dag engster seg for å bli mobbet på skolen.

De unge selv er heller ikke fornøyd. Sekstenåringene Agnes Viljugren og Sigurd Log Røren utfordrer alle Norges politikere når de etterlyser en skolehelsetjeneste de unge fortjener (Si;D, 13. mai). De ønsker seg en helsesøster i full stilling til hver skole, og at tjenesten har kompetanse på psykisk helse. For psykisk helse opptar de unge. Mens psykisk helse knapt nevnes på avisenes tradisjonelle debattsider, er det jevnlig bidrag

om psykisk helse på de unges debattsider, slik som Adresseavisens «Snakk ut», Bergens Tidendes «BTbatt» og Aftenpostens «Si;D».

Det er altså de unge som reiser debatt om psykisk helse. Det partiet som setter psykisk helse på dagsorden i skoledebatten, vil derfor vinne de unges stemmer. Å investere i en skolehelsetjeneste som møter de unges psykiske helse er derfor ikke bare en investering i befolkningens fremtidige psykiske helse. Det er også en investering som kan sikre partiet fremtidige stemmer.

bjornar@psykologtidsskriftet.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 50, nummer 7, 2013, side 649

TEKST

Bjørnar Olsen, Sjefredaktør